

آینة

اقتصاد

تشکیل هسته سخت قدرت اصلاحات

● در گفت‌وگو با سعید حجاریان: نهاد مدنظر من «هسته سخت اصلاحات» است که از مدت‌ها پیش، شاید سال ۸۴، باید شکل می‌گرفت… کارکرد این هسته دووجهی است؛ وجه اول اینکه اصول اصلاح‌طلبی و خطوط قرمز آن مشخص شود و وجه دیگر اینکه آنهایی که مدعی اصلاح‌طلبی هستند، به این اصول التزام داشته باشند… لازم است از افراد اصلی این هسته سخت حداقل سه آزمون گرفته شود. اولین آنها آزمون «از کجا آورده‌ای؟» است؛ یعنی افراد بایند و توضیح دهند که مایملک خود و بستگان درجه اول‌شان، از ابتدای انقلاب تا الان، چگونه به دست آمده است. دومین آزمون کلامی است و به مواضع سیاسی افراد مربوط می‌شود… آزمون سوم عملی است؛ یعنی افراد به قول امام حسین(ع) که فرموده است، «فإذا مَحْضُوا بِالْأَمَلِ قَلَّ اللَّيْثَانُونَ» باید روند تمحیص را طی کرده باشند… افرادی که به این هسته قرار گرفته‌اند، متر و معیار هستند… باید اختلاف مرکز و پیرامون هسته شفاف و مدرج شود؛ آن‌گونه که هسته یازده‌نفره در مرکز قرار بگیرد و سایرین در لایه‌های بعدی بایستند… متأسفانه باید گفت، سرعت وقایع زیاد و فرصت اصلاح‌طلبان کم است، چنان‌که مشاهده می‌کنیم، اکنون دیگر رقبب اصلاحات نه جناح راست بلکه براندازان هستند. با این فرض باید بحث شود که اگر اوضاع به سمت هرج‌ومرج رفت، ترامپ موضع سخت‌تری گرفت یا از سوی دیگر نظامیان قدرت را قبضه کردند، تکلیف مردم چه خواهد شد. تشکیل هسته سخت و پالایش‌شده برای چنین زمانی است؛ زمانی که مردم رها شده‌اند و نیاز به پشتیبانیه دارند. این هسته و هاله‌های پیرامونی‌اش که تا بخشی از جناح راست امتداد می‌یابد، می‌تواند در شرایط بغرنج و بحرانی به‌خصوص در قبال میلیتاریسم داخلی و خارجی چون سدی عمل کند و نیز مانع شود که فشارهای اقتصادی، مردم را در مقابل مردم قرار دهد.

اطلاعات

آشتی ملی سرآغاز برون‌رفت از مشکلات داخلی و خارجی

● محمدجواد حجتی کرمانی:… چنانکه بارها – چه در نامه‌هایی که به محضر رهبری تقدیم داشته‌ام و چه در نوشته‌های عامی که بیشتر در روزنامه گرامی اطلاعات از نظر گرامی ایشان گذشته است و چه احوانا در دیدارهای حضوری – به عرض رسانده‌ام، مستحضرند که از نظر این حقیر سرباطقصیر راه‌حل مشکلات حاد مملکت کنونی در شرایط کنونی در ید بافکایت ایشان است. چراکه از هرا بخوایم شروع کنیم به قول معروف «همه راه‌ها به رُم ختم می‌شود».

پایه‌گذار

بازار دوم ارز بارتخ توافقی

● صادرکنندگان روز گذشته با دو تصمیم از سوی سیاست‌گذاران روبه‌رو شدند که یکی خوشایند بود و حکایت از به‌نتیجه‌رسیدن رازبازی‌های آنها با دولتمردان و متولیان تجارت داشت. اما دیگری غافلگیرکننده بود و نشان می‌داد باز هم دست‌انداز دیگری در مسیر صادرات قرار گرفته است… صبح روز گذشته خبری مبنی‌بر منتفی‌شدن تعیین دستوری قیمت در بازار دوم ارز منتشر شد. خبری که صادرکنندگان کالاها یا پایه غیر نفتی، مدت‌ها بود که منتظر شنیدنش بودند. شاهد صحت این خبر هم صحبت‌های معاون اول رئیس‌جمهوری در مراسم روز ملی صنعت و معدن است… اگرچه تصمیم دولت در مورد خریدوفروش توافقی ارز، برای صادرکنندگان کالاها یا پایه غیر نفتی خبر خوبی بود؛ اما هم‌زمان با این خبر، ابلاغیه‌ای از سوی معاون اول رئیس‌جمهوری منتشر شد که کام شیرین صادرکنندگان را تلخ کرد. بر اساس این ابلاغیه، فرصت بازگشت از حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور از ۶ ماه به ۲ ماه کاهش یافت.

جبهه‌ی اسلامی

برکات یک شفاف‌سازی ضروری

● به نظر می‌رسد رئیس‌جمهور به‌عنوان بالاترین مقام اجرائی کشور تابه‌حال از جدیت یا حساسیت کافی برای نظارت بر عملکرد وزرا و معاونان خود برخوردار نبوده و متأسفانه خود را از مشورت کارشناس مستقل و دلسوز نیز محروم کرده بود. نادرستی بسیاری از تصمیماتی که به‌ویژه طی یک سال اخیر در دولت اتخاذ و اجرا شده است از ابتدا نیز مشخص بود و بارها و بارها کارشناسان و رسانه‌ها آن را گوشزد کرده بودند اما درکمال تأسف موردتوجه رئیس‌جمهور قرار نگرفت تا نهایتاً روند اتفاقات به جایی رسید که بروز التهابات و اعتراض‌های خیابانی، توجه سران نظام را جلب کند و آنها را به سمت تغییراتی در مجموعه تصمیم‌سازان سوق دهد. واقعیت این است که در چنین شرایطی آنچه بیش از هر عاملی می‌تواند به مقاومت در برابر هجوم اقتصادی تحریم‌ها کمک کند، همراهی و ممدلی جامعه با دولت و مجموعه حاکمیت است اما این همراهی تنها با سخنرانی‌های احساسی و تلاش برای تحریک عواطف و احساسات ملی و دینی مردم حاصل نمی‌شود، مردم زمانی خود را با حاکمیت همدل و همراه می‌کنند که به سلامت و درایت مسئولان باور داشته باشند.

politics@sharghdaily.ir

ایسنا: سخنگوی کمیته‌های مقاومت فلسطین در واکنش به اظهارات سخنگوی جنبش فتح مبنی‌بر حمایت‌نکردن جمهوری اسلامی ایران از فلسطین گفت: کوچک و بزرگ می‌دانند که ایران چه حمایت‌هایی از ملت و مقاومت فلسطین کرد. به گزارش خبرگزاری فلسطین الیوم، محمد البریم معروف به «ابومجاهد»، سخنگوی رسمی کمیته‌های مقاومت فلسطین در واکنش به اظهارات اسامه القواسمی، سخنگوی جنبش فتح درباره ایران در صفحه فیس‌بوک خود نوشت: اظهارات القواسمی مبنی‌بر اینکه ایران حتی یک ریال به ملت فلسطین کمک نکرده نادرست است؛ زیرا کوچک و بزرگ می‌دانند که ایران چه حمایت‌هایی از ملت و مقاومت فلسطین کرده و یکی از مهم‌ترین مؤسسه‌های حامی فلسطین مؤسسه شهر فلسطین است که از خانواده‌های شهدا حمایت می‌کند. او افزود: طرح‌ها و پروژه‌های توسعه که ایران به دور از رسانه‌ها انجام داد، نیاز به اجازه‌گرفتن از کسی نداشت.

ابومجاهد در ادامه این سؤال را مطرح کرد که آقای اسامه درباره رنج و

تهدید شرکت‌های اروپایی توسط ترامپ:

به‌طور قطع تحریم می‌شوید

شرق: درحالی‌که برخی شرکت‌های اروپایی دنبال گرفتن معافیت از تحریم‌های آمریکا بودند، دونالد ترامپ آب پاکی را روی دستشان ریخت. ترامپ در گفت‌وگو با شبکه فاکس‌نیز که روز یکشنبه پخش شد، گفت تمام شرکت‌های اروپایی که با ایران تجارت می‌کنند، تحریم خواهند شد. ترامپ در این گفت‌وگو در پاسخ به این سؤال که آیا شرکت‌های اروپایی طرف تعامل با ایران تحریم می‌شوند، تأکید کرد: به‌طور قطع. این کاری است که حتما انجام می‌دهیم.

این در حالی است که بعد از خروج آمریکا از برجام، برخی شرکت‌های اروپایی ایران را ترک کردند و برخی دیگر نیز اعلام کردند که دنبال رازبازی با آمریکا برای مستثاضدن از تحریم‌ها هستند. همچنین سفیر آمریکا در سازمان ملل اعلام کرد که آمریکا با برخی کشورها برای تجارت با ایران همکاری‌های موردی خواهد داشت؛ به نظر می‌رسد هند، چین، کره‌جنوبی و ژاپن مصداق این همکاری‌ها خواهند بود تا به مرور برای نفتی که از ایران می‌خرند، جایگزین پیدا کنند و

اما با موضوع‌گیری دیروز ترامپ به نظر می‌رسد کار بر شرکت‌های اروپایی سخت‌تر می‌شود. اگرچه اوایل اردیبهشت آمریکا از برجام خارج شده اما گفته شده اواخر تیر تا مرداد تحریم‌های جدیدی علیه ایران وضع خواهد شد. به نظر می‌رسد هدف اولیه ترامپ، نفت ایران باشد. همان‌گونه که از عربستان خواسته تا برای نفت ایران جایگزین پیدا کنند. بنا بر گزارش پایگاه خبری هیل، این موضع‌گیری جدید رئیس‌جمهور آمریکا نیز یک مناقشه جدید در سیاست‌های اقتصادی بحث‌برانگیز وی در قبال متحدان اروپاییی آمریکا خواهد بود. آمریکا و اروپا در جریان برگزاری اجلاس گروه ۷، بر سر تعریف‌های اقتصادی بر سر واردات و صادرات کالا به اختلاف

هفته گذشته یک مقام وزارت امور خارجه آمریکا گفته بود که شرکت‌ها تا نوامبر برای قطع خرید نفت از ایران فرصت دارند. گزارش‌ها حاکی از آن است که زاین و کره‌جنوبی به دنبال کسب معافیت از سوی آمریکا برای خرید نفت از ایران هستند.

واکنش کمیته‌های مقاومت فلسطین به اظهارات عضو جنبش فتح درباره ایران

درد و مشقت‌ها و مشکلات نوار غزه در تمام زمینه‌ها چه می‌داند و چه‌کسی به‌منظور کاهش این رنج‌ها از ما حمایت کرد. او ادامه داد: خانواده‌ها و فرزندان ملتمان این را می‌دانند، آنها همچنین می‌دانند چه کسی آنها را تحریم کرد و چه کسی حقوق آنان را کاهش داد و در حصر و گرسنگی آنان دست داشت، آنها این مسئله را خوب می‌دانند. سخنگوی کمیته‌های مقاومت فلسطین نوشت: جنبش مبارز فتح می‌داند چه کسی برای اولین‌بار سفارت اسرائیل در تهران را به سفارت فلسطین تبدیل کرد و از مؤسسه آزادسازی فلسطین به رهبری شهید یاسر عرفات حمایت رسمی و مالی کرد. محمد البریم در پایان با تشکر و تقدیر از تمام کسانی که از ملت و مقاومت فلسطین حمایت می‌کنند، نوشت: ما تلاش‌های هیچ‌کس را دست‌کم نمی‌گیریم و از ارزش حمایت‌های آن از ملت ما نمی‌کاهیم بلکه بر ما واجب است که از حمایت‌های آنها تقدیر کنیم و در حق آنها افترا نکنیم.

پیش از این اسامه القواسمی، سخنگوی جنبش فتح فلسطین که ریاست

آن را محمود عباس بر عهده دارد، درباره حمایت مالی ایران از فلسطین گفت: آیا ایرانیان کسان می‌کنند که دولت قبلی یا دولت کنونی تا به امروز حتی یک ریال به ملت فلسطین کمک کرده است؟ این کاملاً نادرست است. او افزود: بسیار شرم‌آور است که برخی گمان می‌کنند دلیل بحران اقتصادی ایران حمایت آن از ملت فلسطین است، باوجود اینکه جنبش فتح و سازمان آزادسازی فلسطین در سال ۱۹۷۹ از انقلاب اسلامی ایران حمایت کردند و تاکنون هیچ اظهاری علیه آنان نداشتیم و هیچ دخالتی در امور داخلی آنان نکرده‌ایم اما ایران هیچ خدمتی به ملت فلسطین نکرد. ما تاکنون ندیده‌ایم و نشنیده‌ایم که ایران در ساخت مدرسه، دانشگاه، بیمارستان یا پروژه دیگری در فلسطین مشارکت داشته است و اگر برخی از ایرانی‌ها گمان می‌کنند که حمایت از یک حزب به معنای حمایت از تمام ملت فلسطین است، سخت در اشتباه‌اند و ایران با حمایتش از جنبش حماس از تمام فلسطین حمایت نکرده است.

گمانه‌زنی بولتون از مذاکره ترامپ و پوتین:

خروج ایرانی‌ها از سوریه

ایسنا: جان بولتون مشاور امنیت ملی آمریکا در گفت‌وگو با شبکه سسی‌بی‌اس‌نیوز با بیان اینکه دیدار رؤسای جمهور آمریکا و روسیه در هلسینکی تنها با حضور ترامپ و پوتین انجام خواهد شد، گفت این نشست روی آینده سوریه و پیشنهاد به مسکو برای کمک به خروج ایران از سوریه متمرکز است. بولتون همچنین گفت «آمریکا دست از لفاظی‌های خود برای مخالفت با بشار اسد رئیس‌جمهور سوریه برداشته است. من فکر نمی‌کنم که اسد مسئله استراتژیک است، از نظر من ایران مسئله استراتژیک است. این امکان وجود دارد که گفت‌وگوهای بیشتری برای کمک به خروج نیروهای ایران از سوریه و بازگرداندن آنها به خانه‌شان انجام شود که یک گام بزرگ خواهد بود».

دو دیپلمات عرب و یک مقام ارشد آمریکایی به تازگی به سی‌بی‌اس‌نیوز گفته‌اند که دولت آمریکا قبول نکرده اسد در قدرت باقی بماند و تصمیم گرفته که روی متقاعدکردن پوتین برای قطع شراکتش با ایران در سوریه متمرکز شود. همچنین یک مقام ارشد آمریکایی به سی‌بی‌اس‌نیوز، گفت که برنامه پوتین و ترامپ برای دیدار در هلسینکی دوفنره خواهد بود که موجب افزایش نگرانی‌ها میان مقامات آمریکا درخصوص احتمال امتیازدهی واشنگتن به مسکو شده است. وی در پاسخ به این سؤال که چند مترجم قرار است در اتاق دیدار این دو حضور داشته باشند یا اینکه بولتون نیز در نشست شرکت خواهد کرد، گفت جزئیاتی برای ارائه ندارد. هیچ‌کس نمی‌داند که ترامپ وقتی با پوتین تنها مذاکره می‌کند چه انجام خواهد داد.

پاسخ به ۱۰ شبهه در مورد FATF

سیدمحمدهادی موسوی - کارشناس مسائل سیاسی

۶. براساس قطع‌نامه‌های شورای امنیت سازمان ملل، توصیه‌های FATF لازم‌الاجراست

در قطع‌نامه‌های مختلف شورای امنیت مانند ۱۶۱۷، ۱۸۰۳، ۱۹۲۹ و ۲۰۸۳ توصیه‌های FATF اشاره شده است. همان‌گونه که پیش‌تر شرح داده شد، قطع‌نامه ۱۶۱۷ شورای امنیت سازمان ملل علیه گروه طالبان و القاعده در سال ۲۰۰۵ صادر شده و در بند ۷ آن کشورها می‌خواهد به توصیه‌های ۱۵گانه این نهاد (براساس آخرین توصیه‌نامه این گروه در سال ۲۰۱۲، ۴۹ توصیه وجود دارد) Observer» این گروه هستند. عضو ناظر یعنی عضوی که صرفا در جلسات به‌عنوان ناظر شرکت کرده و حق رأی ندارد. کشورهای عضو ناظر پس از طی مراحل عضویت، می‌توانند به‌عنوان ناظر در رأی‌گیری و تصمیمات گروه FATF مشارکت کنند. به‌عنوان مثال کشور مالزی از سال ۲۰۱۵، عضو ناظر گروه FATF بود اما از سال ۲۰۱۶ با تکمیل فرایند، تبدیل به عضو رسمی Member شده. بنابراین عربستان سعودی و رژیم صهیونیستی عضو ناظر (بدون حق رأی)، این گروه هستند نه عضو هیئت نظارت!

۴. FATF گروه‌های مقاومت را در لیست سیاه و تروروستی قرار داده‌است

گروه FATF هیچ لیست با روش احصای گروه‌های تروروستی ارائه ناده است. تنها مستند این گروه، قطع‌نامه ۱۶۱۷ سازمان ملل درخصوص شناسایی گروه‌های «القاعده» و «طالبان» به‌عنوان گروه تروروستی است. در برخی از گزارش‌های فرعی این نهاد اشاراتی به برخی گروه‌های مقاومت شده اما در توصیه‌های اصلی این گروه، هیچ گروه تروروستی به‌صورت مصداقی تعیین نشده چراکه تقریرای این کار غیرممکن است. تعریف کشور‌های مختلف از تروروستی، متفاوت بوده و بنابراین اقتضانات و مصالح آنها برای مقابله با تأمین مالی تروروسم نیز متفاوت می‌شود. به‌عنوان مثال تعریف کشور ترکیه از گروه‌های پیکارجوی کرد به‌عنوان گروه‌های تروروستی با تعریف آمریکا و اروپا تفاوت دارد. با ارتش آزادی‌بخش ایرلند فقط توسط انگلستان و به‌عنوان گروه تروروستی شناخته می‌شود و آمریکا و حتی اتحادیه اروپا این گروه را تروروستی نمی‌دانند و …

۵. گزارش‌های FATF می‌تواند باعث تحریم‌های سازمان ملل شود

سازمان ملل متحد صرفا براساس گزارش‌های نهادهای کمیسیون‌های زیرمجموعه خود (مانند آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، سازمان خلع سلاح بین‌المللی و…) می‌تواند قطع‌نامه‌های تحریمی یا تنبیهی صادر کند. از این رو گزارش‌های این گروه نمی‌تواند باعث صدور قطع‌نامه سازمان ملل شود. گرچه چنانچه گزارش‌های این گروه از وضعیت پول‌شویی و مبارزه با تأمین مالی تروروسم مناسب نباشد، ریسک تعامل بانکی با کشور بالا خواهد رفت.

از طرف دیگر، باید پرسید اگر ادعای تحویل افراد

مشمول لیست SDN درست باشد، آیا کشورهای مالزی، روسیه، شورای همکاری خلیج‌فارس و ترکیه که عضو رسمی گروه FATF هستند، تاکنون هیچ‌کدام از اتباع خود را که در لیست SDN قرار دارند، به کشورهای غربی تحویل داده‌اند؟ آیا توقیف اسموال و دارایی‌های آنها به خاطر توصیه‌های FATF رخ داده است؟

۸. گروه‌های FATF بر تراکشن‌های مالی و بانکی واحد (UFI) نظارت تأیید خواهد داشت

گروه FATF صرفا بر تصویب و اجرای قوانین و چارچوب‌های مورد نیاز جهت مقابله با پول‌شویی و تأمین مالی تروروسم فعالیت می‌کند نه روش اجرا و مصادیق آن. این گروه، حداقل‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری مدنظر خود را پیشنهاد می‌کند و کشورها براساس آن اقدام به طراحی و اجرای زیرساخت‌های لازم می‌کنند. در این میان این هیچ‌گونه دسترسی به‌صورت آنلاین یا آفلاین به اطلاعات مالی و نرم‌افزارهای مربوطه نداشته و نخواهد داشت. دغدغه افشا و انتقال اطلاعات مالی نیز بلاوجه است؛ چراکه این نهاد به اطلاعات کشور‌ها ورود نمی‌کند، چه اینکه اگر این روش کارای آنها نبود، بسیاری از کشورهای دیگر نیز توان حفاظت اطلاعات خود بودند. حال آنکه این گروه هرساله تعداد زیادی از کشورهای مختلف را ممیزی می‌کند و تاکنون هیچ افشای اطلاعاتی رخ نداده است.

۹. اجرای توصیه‌های FATF حمایت مالی از گروه‌های مقاومت را متوقف می‌کند

درحال‌حاضر کشور لبنان به‌عنوان کشور میزبان گروه حزب‌الله و حکومت خودگردان فلسطین به‌عنوان نماینده قانونی کشور میزبان گروه‌های مقاومت فلسطینی نه‌تنها با گروه FATF تعامل تنگاتنگ دارند بلکه عضو زیرشاخه خاورمیانه و شمال آفریقای این گروه یا همان – MENA FATF نیز هستند. بنابراین کشورهای میزبان گروه‌های مقاومت خود زیر چتر ممیزی قرار دارند و از این بابت نیز کاملاً مشکلی برای آن گروه‌های مقاومت ایجاد نشده است. اما نکته مهم‌تر این است که چقدر از انتقال کمک‌های مالی ایران به گروه‌های مقاومت از طریق مرادوات رسمی بانکی و بین‌المللی رخ داده که اکنون نگران ردگیری این تعاملات هستیم؟

۱۰. اجرای توصیه‌های FATF مرادوات بانکی داخلی را محدود می‌کند

گروه FATF صرفا به رویه‌های قضائی و بانکداری ورود می‌کند، روش کاری این نهاد، بررسی تصویب و اجرای قوانین و دستورالعمل‌های لازم مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروروسم است و نه دخالت در مصادیق با الزام کشور‌ها به اعمال محدودیت‌های داخلی برای افراد و سازمان‌ها.

دیپلماسی

ادامه از صفحه اول

«مذاکره»؛ آری یا خیر؟

در ماه‌های اولیه روی‌کارآمدن ترامپ، ایران می‌توانست با استفاده از راهکارهای دیپلماتیک و مذاکره درباره موضوعاتی که ترامپ آن را بهانه‌ای برای خروج از برجام قرار داد، مانع شکل‌گیری فضای کنونی علیه ایران شود. در شرایط کنونی نیز که ترامپ و تیم به‌شدت ضدایرانی او در هیئت حاکمه با همراهی رژیم صهیونیستی به دنبال تحقق راهبرد جدید خود در به‌بن‌بست‌کشیدن اقتصاد کشورمان در عرصه داخلی و احیای ایران‌هراسی در عرصه بین‌المللی و آماده‌سازی افکار عمومی جهان برای بازگشت به دوره قبل از برجام هستند، ضروری است از هر اقدامی که مؤید رفتار آمریکا درباره ایران باشد، پرهیز کرد. رویکرد ترامپ در مناسبات جهانی و تجارت بین‌المللی، آمریکا را به‌شدت تحت فشار قرار داده است؛ تا جایی که نخست‌وزیر کانادا، متحد دیرینه و همسایه دیواره‌دیوارش، به مردم کشورش مقابله با سیاست‌های ترامپ و پرهیز از سفر به آمریکا را توصیه می‌کند. در چنین شرایطی، عبور عزتمندانه از توتل وحشت ترامپ نیازمند تعامل با جهان در همه زمینه‌های اقتصادی و تثبیت موقعیت خود در مناسبات بین‌المللی است. مذاکرات جدی با اروپا درباره موضوعاتی که قبلا مطرح شده، موضع اتحادیه را در مقابل آمریکا تقویت خواهد کرد. در همین راستا، حل‌فصل مشکلات با عربستان سعودی در راهبردهای منطقه‌ای باید در اولویت سیاست خارجی قرار گرفته و قبل از آنکه فرصت‌ها در موضوعات محل اختلاف دو کشور از دست رفته و به تهدید تبدیل شود، آنها را از طریق مذاکرات جدی و با منطق برد– برد بین دو همسایه حل‌فصل کرد. قبلا در همین ستون از برجام به عنوان «خاکریز قابل اتکا» یاد کرده‌ام. برجام محصول «مذاکره با دشمن» بود. آمادگی ایران برای مذاکره، همین دشمن را آچمز کرد و بزرگ‌ترین رویداد دیپلماتیک در عرصه جهانی را رقم زد. تا قبل از آغاز دور جدید مذاکرات، حتی تصور پیاده‌روی شانه‌به‌شانه هیچ‌کس نمی‌کنجید. این اتفاق افتاد و اتفاقا برنده آن هم ایران بود؛ تا جایی که تاریخ ۳۰ساله انقلاب نشان می‌دهد، ایران از «مذاکره» حتی با آمریکا که روابط دیپلماتیک نیز با آن برقرار نیست، ضرر و زیان نکرده است. مذاکرات چندجانبه «بن» درباره افغانستان با حضور آمریکا و ازین‌بردن خطر طالبان در مرزهای شرقی و مذاکرات دربرابر عراق پس از سرنگونی صدام و تثبیت حکومتی (اگر تئوری همسو) لااقل غیرمتخاصم پس از چندصدهال در مرزهای غربی، نمونه‌هایی انکار‌نشدنی در کارآمدی مذاکره برای تحقق اهداف و منافع ملی است. در حالی که خروج آمریکا از برجام، خیمه‌های اقتصاد کشور را که پس از توافق هسته‌ای به آرامش رسیده بود، دچار اخلال کرد، هسان‌سازی «مذاکره» با واژه‌هایی مانند خیانت به آرمان‌های انقلاب، سازش یا تسلیم در مقابل دشمن، خطایی جبران‌ناپذیر برای آینده فرزندان کشور است.

بار دیگر فرصت‌سوزی

اظهارنظر وزیر نفت درباره بهره‌برداری نکردن از فرصت‌های برجامی در حالی است که مجموعه تحت مدیریت او، به اعتراف همه، بیشترین بهره را از برجام در مقایسه با دیگر بخش‌ها و دهه و بیستین‌گانه را نیز به ماندگاری و پایداری برجام کرده است. شاید امکان صادرات چهار میلیون بشکه نفت به بازارهای جهانی از سوی ایران در فرصت ۲۸ماهه برجام فراهم نمی‌شد و تحقق این میزان صادرات نفت نیازمند یک دوره زمانی پنج‌ساله با انجام سرمایه‌گذاری کلان ۱۰۰میلیارددلاری است؛ اما به‌واقع اگر ایران می‌توانست چنین ظرفیتی را ایجاد کند، بدون تردید امکان تهدید و تحریم علیه نفت ایران به حداقل می‌رسید یا اینکه در مقطع زمانی طولانی‌مدتی اجرائی می‌شد. فارغ از ظرفیت چهارمیلیونی صادرات نفت، امکان انعقاد قرارداد با شرکت‌های عظیم بین‌المللی برای حضور و مشارکت در بخش‌های بالادستی در حوزه اجرای برجام وجود داشت. این سخن وزیر نفت که اگر پنج میلیارد دلار دیگر مانند توتال امضا می‌شد اوضاع کشور مثل امروز به‌اصطلاح آسیب‌پذیر و پرنوسان نبود، سخن نادرستی نیست. صنعت نفت از قبل از اجرای برجام، مدل اجرائی قراردادهای نفتی متناسب با شرایط پس از برجام را آماده کرده بود، اما در نتیجه اخلال‌ها، کارشکنی‌ها و سیاسی‌بازی‌های مختلف، عملا این قرارداده‌ا تا نیمه دوم مقطع اجرای برجام در داخل کشور نهایی نشد؛ این در حالی بود که صنعت نفت موفق به مذاکره با شرکت‌های بزرگ و مطرح جهان برای حضور در ایران و حتی امضای بیش از ۳۰ تفاهم‌نامه با این شرکت‌ها در طرح‌های توسعه‌ای شده بود؛ تفاهم‌نامه‌هایی که اکثر ا تا مرحله امضای قرارداد هم پیش رفته بود، اما تردیده، سیاسی‌کاری‌ها و اخلال‌ها در داخل کشور، تجربه روند پرفرازونشیب مدل جدید قراردادهای نفتی و فضاسازی‌های کاذب برخی جریان‌ها علیه قراردادهای منعقدشده یا در حال‌انعقاد، هم قدرت مانور اتحادیه اروپایی و دیگر کشورها را برای مقابله با آمریکا در موضوع برجام افزایش می‌داد. این شرایط جدای از فضای اعتماد و اطمینان‌سازی بود که در داخل برای شرکت‌ها و بانک‌های اقتصادی و تجاری داخلی برای قرارگرفتن در فاز تولید و تجارت فراهم شده بود.